

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 9Pc/13/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5320203312
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomíra Krišťáková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2021:5320203312.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Čadca sudkyňou JUDr. Ľubomírou Krišťákovou v právnej veci navrhovateľky N. O.L., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX Č., X. XXX/XX proti otcovi Š.R. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX D., V. Z. XX/XX ako osobe podľa návrhu povinnej platiť výživné o zvýšenie výživného takto

rozhodol:

I. Konanie v časti o zvýšenie výživného za obdobie od 28. 10. 2020 do 30. 4. 2021 z a s t a v u j e .

II. Súd z v y š u j e vyživovaciu povinnosť otca Š. O., nar. XX. XX. XXXX na navrhovateľku N. O.Ú., nar. XX. XX. XXXX zo sumy 2 000,- Sk mesačne na sumu 200,- € mesačne počnúc od 1. 5. 2021, ktoré výživné je otec p o v i n n ý platiť navrhovateľke vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet číslo SK XXXX XXXX XXXXXX XXXX XXXX.

III. M e n í rozsudok Okresného súdu Prievidza, č. k. 4C/193/2004-57 zo dňa 7. 6. 2005 vo výroku o výživnom.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom, ktorý bol Okresnému súdu Čadca doručený dňa 28. 10. 2020, sa navrhovateľka domáha zvýšenia výživného pre plnoleté dieťa na sumu 200,- € mesačne na tom skutkovom základe, že otec na základe rozsudku Okresného súdu Prievidza, č. k. 4 C 193/2004 zo dňa 7. 6. 2005, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 7. 10. 2005, bol zaviazaný prispievať na navrhovateľku výživným v sume 2 000,- Sk mesačne. Od poslednej úpravy došlo k podstatnej zmene pomerov na strane otca, a najmä na strane navrhovateľky. V čase určenia výživného bola navrhovateľka v predškolskom veku a v súčasnosti nastúpila do 1. ročníka vysokoškolského štúdia. Výživné určené rozsudkom v sume cca 70,- €, ktoré posielal otec, nepokrýva ani stravu a bývanie navrhovateľky na mesiac. Otec síce posledné mesiace posielal ešte 30,- € navrhovateľke na osobný účet, ale uvedené zvýšenie výživného je nedostatočné vzhľadom na skutočnosť, že len náklady na bývanie, stravu, ošatenie a hygienu presahujú 200,- €. Navrhovateľka má navyše náklady spojené so štúdiom na vysokej škole, na cestovné na MHD, mesačník, pomôcky, skriptá, stravu mimo domu, ošatenie a obuv a ďalšie vybavenie. Navrhovateľka vo voľnom čase tiež športuje, navštevuje volejbalový oddiel žien v Čadci, s čím má spojené náklady na stravu a cestovanie, resp. vybavenie v podobe športového oblečenia a obuvi 1x ročne. Z uvedeného dôvodu navrhovateľka žiadala otca v minulosti o zvýšenie výživného, nakoľko toto dlhodobo bolo nemenené a je nedostačujúce vzhľadom na vek a potreby navrhovateľky. Otec si v minulosti neplnil vyživovaciu povinnosť inak ako uvedenou platbou, hoci ho matka žiadala o navýšenie. Navrhovateľka má vedomosť, že otec v súčasnosti pracuje v Anglicku ako ošetrovateľ. Vzhľadom na minimálnu mzdu stanovenú zákonom v danej krajine a platy na obdobných pozíciách je v schopnostiach a možnostiach otca navrhovateľke aspoň finančne pomôcť, keď to skutočne potrebuje,

keď už v minulosti tak dobrovoľne neučinil. Navrhovateľka ďalej uviedla, že jej mesačné výdavky na bývanie, stravu, ošatenie, hygienu, školu, cestovanie a šport prevyšujú sumu 350,- €. V spoločnej domácnosti navrhovateľka žije so svojou matkou, mladšou sestrou a matkiným novým manželom. Z uvedeného je zrejmé, že všetky výdavky, ako aj osobnú starostlivosť znášala a znáša matka, ktorá pracuje pre Lesy SR, štátny podnik, OZ Č. ako referent správy LPF a reprivatizácie. Je zrejmé, že otec si vedome neplní vyživovaciu povinnosť v zmysle Zákona o rodine, a to v takom rozsahu, aby sa navrhovateľka podieľala na životnej úrovni, ktorú otec v súčasnosti dosahuje, a to aj napriek tomu, že si žije podstatne vyšším životným štandardom. Rovnako je preukázateľné, že sa navrhovateľke zvýšili výdavky, od posledného rozhodnutia uplynulo 16 rokov. Keďže otec dobrovoľne nejaví záujem spolupodieľať sa na týchto zvýšených výdavkoch, je navrhovateľka nútená prostredníctvom tohto návrhu súdnou cestou požiadať o zvýšenie výživného.

2. Podaním doručeným súdu dňa 24. 2. 2021 navrhovateľka uviedla, že príjem nemá žiadny. Je študentkou denného štúdia na vysokej škole, čo preukázala a brigádu je v tejto dobe nemožné si nájsť. Výdavky navrhovateľka špecifikovala na bývanie cca 50,- €, platba za elektrickú energiu v sume 10,- €, internet 15,90 €, kredit na mobil 6,- €, náklady na drogériu, hygienu a iné 40,- €, stravu doma cca 120,- €, stravu mimo domova 31,- €. Uviedla, že ide o pravidelné mesačné výdavky. Ďalšie mesačné výdavky sú na cestovné autobusom do a zo školy v sume 25,- € (Čadca, Žilina), volejbal tréningy a turnaje strava štyrikrát za mesiac 20,- € a štartovné 20,- €. Jednorazové výdavky navrhovateľka špecifikovala na zošity, perá, ceruzky, skriptá, pomôcky na geometriu cca 50,- € raz ročne, zakúpenie notebooku v sume 581,95 €, mobilný telefón v sume 141,14 €, volejbalové obuv raz ročne v sume 70,- €, chrániče v sume 20,- €, športové ošatenie približne v sume 50,- € ročne, všetko oblečenie navrhovateľky približne 300,- € - 350,- € ročne. Uviedla, že matke sa zvýšili náklady na mladšiu sestru navrhovateľky, nakoľko táto začala navštevovať základnú školu.

3. Otec vo vyjadrení k návrhu na začatie konania, ktoré bolo súdu doručené dňa 9. 12. 2020 uviedol, že jeho súčasná finančná situácia nie je ani zďaleka taká, ako je opísaná v návrhu. Je pravdou, že sa zamestnal v auguste 2018 v agentúre vo Veľkej Británii, tiež je pravdou, že sa jeho príjmy zvýšili. Táto zmluva s agentúrou je bez udania odpracovaných hodín, tzv. zero hours contract, to znamená, že keď nepracuje, nič nezarába a nemá ani nárok na nemocenskú. Vzhľadom na terajšiu situáciu s Covid 19 je od 9. 10. 2020 úplne bez príjmu, čo môže doložiť. Najbližšia možnosť práce vo Veľkej Británii je od februára 2021. Napriek tomu sa snaží, aby dcéra N. dostala výživné rovnako ako dcéra G. z druhého manželstva. Ďalej otec uviedol, že nemá nijaký majetok, ani nijaké odložené úspory. Vzhľadom na svoju minulosť má viac súdnych exekúcií v celkovej sume cca 20 000,- €. Tieto podlžnosti sa chystá riešiť formou osobného bankrotu. Takže v tom čase bude musieť byť nezamestnaný, čo je jedna z podmienok. Jeho príjem sa tým zníži. Napriek všetkému spomenutému chce vždy pomáhať N.. Začal s tým, že jej k výživnému začal posilať 30,- € na jej účet a snaží sa jej vždy finančne prispieť aj keď menšou sumou, keď sa tak raz mesačne stretnú. Počas Covid 19 sa videli len jedenkrát.

4. Podaním doručeným súdu dňa 26. 4. 2021 otec uviedol, že sa s navrhovateľkou stretli, spoločne sa dohodli na tom, že vzhľadom na to, že si našiel novú prácu a situácia s vycestovaním za prácou sa mierne zlepšila, môže platiť výživné 200,- € mesačne. Toto už aj učinil a začal zvýšené výživné v sume 200,- € posilať od januára 2021 každý mesiac. Súhlasil so zvýšením výživného na sumu 200,- € mesačne na účet navrhovateľky od 11. 5. 2021. Doteraz posielal sumu 130,- € na účet matky navrhovateľky a 70,- € na účet navrhovateľky.

5. Otec podaním doručeným súdu dňa 26. 4. 2021 zároveň súhlasil, aby sa pojednávanie konalo aj bez jeho účasti. Pojednávanie odročit' nežiadal. Súd preto konal v neprítomnosti otca.

6. Vykonaným dokazovaním, a to výsluchom navrhovateľky, oboznámením listinných dôkazov založených v spisovom materiáli 9 Pč 13/2020, mal súd zistený nasledovný skutkový stav:

7. Navrhovateľka zotrvala na podanom návrhu na určenie výživného vo výške 200,- €. Zotrvala na skutkových tvrdeniach uvedených v podanom návrhu, výdavkoch, ktoré špecifikovala. Uviedla, že naďalej je študentkou vysokej školy. Študuje na Stavebnej fakulte v Ž.. Je v prvom ročníku. Tohto času má vzdelávanie dištančné. Nemá žiadny príjem. Náklady do školy má na cestovné autobusom Čadca, Žilina. Skriptá zatiaľ nekupovala, ale tie ostatné výdavky platia. Notebook si kupovala približne rok dozadu, pretože ten, ktorý mala predtým, už nebol schopný na posielanie vecí do školy. Venuje sa volejbalu,

tancu. Keď idú na zápas, má náklady na obed, na cestovné. Platí si tréningy. Takisto v rámci svojho voľného času, keď chodievajú hrať na piesok, tak tam musia za to prenajatie platiť. Naďalej platia aj výdavky na volejbalovú obuv a chrániče 20,- €. V súvislosti so svojím zdravotným stavom výdavky mimoriadne nemá. V spoločnej domácnosti, keď nie je v škole, žije s mamou, sestrou a nevlastným otcom. Ďalej uviedla, že otec od januára platí sumu 200,- €, do januára platil sumu 70,- €. Vyživovacia povinnosť bola otcovi určená iba tým rozsudkom z Okresného súdu Prievidza.

8. V časti nároku na zvýšenie výživného za obdobie od podania návrhu do konca mesiaca apríl, navrhovateľka zobrala podaný návrh späť.

9. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza, č. k. 4 C 193/2004-57 zo dňa 7. 6. 2005 súd na čas po rozvode manželstva rodičov navrhovateľky schválil rodičovskú dohodu, ktorou sa otec zaviazal prispievať na výživu v tom čase maloletej dcéry (v danom súdnom konaní v procesnom postavení navrhovateľky) sumou vo výške 2 000,- Sk mesačne. Navrhovateľka v čase tohto posledného rozhodnutia o výživnom navštevovala materskú školu.

10. Podľa potvrdenia Žilinskej univerzity v Ž. zo dňa 17. 9. 2020 je navrhovateľka v akademickom roku 2020/2021 riadne zapísaná do 1. ročníka študijného programu Geodézia a kartografia bakalárskeho štúdia v dennej forme na K. U. Ž.P. V..

11. Navrhovateľka podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca zo dňa 11. 2. 2021 nie je poberateľkou štátnych sociálnych dávok, ani dávky v hmotnej núdzi.

12. Otec podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, pracovisko Handlová zo dňa 11. 2. 2021 nie je vedený ako uchádzač o zamestnanie. Naposledy bol v evidencii uchádzačov o zamestnanie v období od 1. 6. 2010 do 15. 5. 2011 vrátane. Dôvodom vyradenia bol vznik oprávnenia prevádzkovať alebo vykonávať samostatnú zárobkovú činnosť. Otec nepoberá dávku v hmotnej núdzi, ani žiadne iné sociálne dávky vyplácané úradom. V minulosti poberal dávku sociálnej pomoci v období od 1. 2. 2000 do 30. 4. 2003, naposledy za mesiac 04/2003 v sume 1 480,- Sk.

13. Podľa § 29 ods. 1 CMP navrhovateľ môže počas konania zobrať návrh na začatie konania späť, a to celkom alebo sčasti. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. Navrhovateľka uplatnila svoje dispozičné oprávnenie disponovať s podaným návrhom na začatie konania a na zvýšení výživného za obdobie od podania návrhu, t. j. od 28. 10. 2020 do konca mesiaca apríl 2021 netrvala, v tejto časti podaný návrh zobrala späť. Súčasne v danom prípade nejde o konanie, ktoré je možné začať i bez návrhu. Súd preto v súlade s vyššie citovaným § 29 ods. 1 CMP konanie v časti o zvýšení výživného za obdobie od 28. 10. 2020 do 30. 4. 2021 zastavil.

15. Predmetom konania v nadväznosti na uvedené čiastočné späťvzatie návrhu o zvýšení výživného a zastavenie konania zostal nárok navrhovateľky na zvýšenie výživného počnúc od 1. 5. 2021 naďalej. O tomto predmete súd ďalej konal a rozhodol.

16. Ako vyplýva z vyššie citovaného § 62 ods. 1, ods. 2 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov k dieťaťu je ich zákonnou povinnosťou a trvá do času, kým dieťa nie je schopné samo sa živiť. Schopnosť dieťaťa samostatne sa živiť je ustálenou súdnou praxou chápaná ako schopnosť samostatne z vlastných zdrojov uspokojovať všetky relevantné životné náklady. Ak dieťa schopnosťou samostatne sa živiť nedisponuje, napríklad z dôvodu sústavnej prípravy na svoje budúce povolanie, má právo na výživné od svojich rodičov. Dieťa má právo spolupodieľať sa na životnej úrovni rodičov. Výživné má zodpovedať odôvodneným potrebám dieťaťa a zároveň musí zodpovedať aj schopnostiam a možnostiam rodičov. Zmena už raz určeného výživného musí byť odôvodnená kvalifikovanou, podstatnou a trvalou zmenou na strane dieťaťa, resp. jeho rodičov, pričom výživné na plnoleté dieťa na rozdiel od maloletého dieťaťa možno priznať najskôr odo dňa začatia súdneho konania.

17. Súd skúmal, či u účastníkov daného konania takáto podstatná a trvalá zmena pomerov odôvodňujúca zmenu posledného rozhodnutia o výživnom nastala a zároveň, keďže predmetom daného konania je nárok na výživné na plnoleté dieťa, pri ktorom je vyživovacia povinnosť rodiča obmedzená na časové obdobie, po ktoré dieťa nie je schopné samo sa živiť, súd skúmal u navrhovateľky aj jej schopnosť samostatne sa živiť.

18. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že navrhovateľka je študentkou denného štúdia K. U. Ž. V. N. Ž., odbor geodézia a kartografia. Štúdium navrhovateľky mal súd preukázané navrhovateľkou predloženým potvrdením o štúdiu z uvedenej vysokej školy, ako aj výpoveďou navrhovateľky, ktorá potvrdila, že naďalej študuje na tejto vysokej škole. Zároveň otec štúdiom navrhovateľky na vysokej škole žiadnym spôsobom nerozporoval. Štúdium navrhovateľky na uvedenej vysokej škole bolo preto v konaní nesporným. Toto denné vysokoškolské štúdium navrhovateľky je podľa názoru súdu okolnosťou, ktorá objektívne bráni navrhovateľke sa zamestnať, a tak si zabezpečiť vlastný zdroj príjmu, z ktorého by navrhovateľka mohla uspokojovať svoje základné životné potreby. Navrhovateľke preto naďalej prináleží status dieťaťa odkázaného svojou výživou na svojich rodičov. Súd preto ďalej skúmal, či na strane účastníkov nastala podstatná zmena pomerov odôvodňujúca zmenu výšky naposledy určeného výživného. Vyživovacia povinnosť otca k navrhovateľke bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Prievidza, č. k. 4 C 193/2004-57 zo dňa 7. 6. 2005, ktorým rozhodnutím bol otec zaviazaný prispievať na výživu navrhovateľky sumou na v tom čase platnú menu vo výške 2 000,- Sk mesačne. Od tohto posledného rozhodnutia o výživnom uplynulo ku dňu rozhodovania súdu v danej právnej veci takmer 16 rokov, ktorá skutočnosť sama osebe predstavuje zmenu pomerov odôvodňujúcu zmenu posledného rozhodnutia o výživnom. V čase tohto posledného rozhodnutia o výživnom navrhovateľka navštevovala materskú školu. Ku dňu rozhodovania súdu, ako už bolo uvedené, je navrhovateľka študentkou vysokej školy. Na štúdiu na vysokej škole navrhovateľka vynakladá náklady na zošity, perá, ceruzky, pomôcky na geometriu. So štúdiom na vysokej škole má navrhovateľka spojené i náklady na cestovné z miesta bydliska do miesta štúdia. V súvislosti so svojou prípravou na budúce povolanie navrhovateľka vynaložila aj náklady na zakúpenie notebooku vo výške 581,95 €. Odôvodnenými nákladmi na štúdiu sú i náklady na internet, ktoré navrhovateľka vyčíslila v sume 15,90 € mesačne. V rámci voľnočasových aktivít sa navrhovateľka venuje volejbalu, tancu. Mesačné náklady na volejbal navrhovateľka vyčíslila na tréningy a stravu na turnajoch štyrikrát mesačne vo výške 20,- € a na štartovné v sume 20,- €, na športové oblečenie vo výške približne 50,- € ročne, na volejbalové obuv vo výške 70,- € ročne a na chrániče na volejbal vo výške 20,- €. Uviedla, že tiež chodí hrať i na piesok, kde sa musí podieľať na úhrade nákladov na prenájom. Okrem týchto nákladov má navrhovateľka aj náklady na stravu tak v škole, ako aj v domácom prostredí. Rovnako má náklady na oblečenie, obuv, hygienické potreby, určité spoločenské a kultúrne vyžitie. Na navrhovateľku je potrebné započítať aj pomernú časť nákladov spojených s bývaním, pretože prostredníctvom týchto nákladov navrhovateľka realizuje jednu zo základných životných potrieb, a to potrebu bývania. Uvedeným mal súd u navrhovateľky preukázanú podstatnú zmenu jej pomerov od posledného rozhodnutia o výživnom rozsudkom Okresného súdu Prievidza, č. k. 4 C 193/2004-57 zo dňa 7. 6. 2005 odôvodňujúcu zvýšenie výživného. Zároveň s prihliadnutím k takto preukázaným potrebám navrhovateľky, ktoré súd vyhodnotil ako v celom rozsahu odôvodnené, zodpovedajúce veku navrhovateľky, plneniu študijných povinností, voľnočasovým aktivitám navrhovateľky, bol súd toho názoru, že navrhovateľkou požadované výživné v sume 200,- € mesačne zodpovedá týmto potrebám navrhovateľky. Uvedenú sumu výživného vo výške 200,- € súd tiež považoval za zodpovedajúcu schopnostiam a možnostiam otca, ktorý podľa jeho vlastného vyjadrenia si našiel prácu vo Veľkej Británii. Z tejto práce otec dosahuje príjem, z ktorého môže uspokojovať potreby navrhovateľky, ako aj ďalšej svojej dcéry a tiež potreby svojej. Súčasne

otec s navrhovateľkou navrhnutou sumou zvýšenia výživného súhlasil a počnúc od januára 2021 i výživné v sume 200,- € navrhovateľke uhradza. Zo všetkých uvedených dôvodov súd preto zmenil rozsudok Okresného súdu Prievidza, č. k. 4 C 193/2004-57 zo dňa 7. 6. 2005 vo výroku o výživnom na navrhovateľku a počnúc od 1. 5. 2021 zvýšil vyživovaciu povinnosť otca k navrhovateľke zo sumy na v tom čase platnú menu 2 000,-- Sk mesačne na sumu vo výške 200,-- € mesačne.

19. Vo výroku o trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko nemal zistené žiadne dôvody, ktoré by pripúšťali výnimky pri rozhodovaní o trovách konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Čadca písomne v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis; ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená dobrovoľne, je možné navrhnúť výkon rozhodnutia.